

КОЗЕЛЬЩИНСЬКІ ВІСТІ

Громадсько-політична газета

www.kozvisti.info

ДЕРЖАВНИЙ КАЛЕНДАР

18 березня — День працівників житлово-комунального господарства і побутового

обслуговування населення

Шановні працівники житлово-комунального господарства та побутового обслуговування населення Козельщинського району!

Щиро вітаємо вас із професійним святом! Немає іншої галузі, яка була б так тісно пов'язана із забезпеченням комфортного проживання людей, життєдіяльності підприємств і установ, лікарень, шкіл і дитячих садків. Благополуччя кожного будинку, кожної родини багато в чому залежить від надійності надання послуг, від професіоналізму і відповідальності людей, що працюють у цій сфері.

Дякуємо вам за самовіддану працю та щиро зичимо успіхів у роботі, підтримки від громади, здійснення виробничих задумів і планів! Вам і вашим родинам бажаємо доброго здоров'я, щастя та благополуччя!

Сергій СУШКО,
голова районної
державної адміністрації

Юрій МАРЧЕНКО,
голова
районної ради

Шановні колеги — працівники й ветерани

житлово-комунальної сфери району!
Вітаємо вас з нагоди професійного свята!

Висловлюємо вдячність усім, на кого покладено важливу роль у задоволенні потреб людей у повсякденних і життєво необхідних послугах. Незважаючи на всі негаразди сьогоднішнього дня, ви робите все можливе, щоб обсяг та якість цих послуг відповідали запитам наших співгромадян. Від вашого професіоналізму і сумлінності залежить загальний соціальний настрій суспільства. Зичимо вам міцного здоров'я, хорошого весняного настрою, наснаги, злагоди, щастя і світлого майбутнього, ініціативи й діловитості у виконанні професійних завдань.

Хай легко працюється, гарно живеться

Хай доля щасливо до вас усміхнеться.

Хай люблять вас рідні, шанують всі люди,

Хай щедрим на сонце вам день кожен буде.

Зі святом вас!

З повагою —
адміністрація Козельщинського ЖКП

ДО УВАГИ ПІДПРИЄМЦІВ!

Редакція «Козельщинських вістей» запрошує до співпраці фізичних осіб – підприємців, які займаються торгівлею у населених пунктах району. **Пропонуємо вам на взаємовигідних умовах стати реалізаторами районної газети у рамках вашої торгової діяльності на території району.** Чекаємо на ваші пропозиції за телефонами: 3-15-75,3-12-34,3-13-30,0660735410, або за адресою: смт Козельщина, вулиця Радянська, 91. Пишіть, дзвоніть! Заходьте!

www.kozvisti.info

РЕКЛАМА НА САЙТІ

«КОЗЕЛЬЩИНСЬКИХ ВІСТЕЙ» — ПОСПІШАЙТЕ СКОРИСТАТИСЯ!

Шановні читачі!

Нагадаємо, що в мережі Інтернет успішно працює сайт районної газети «Козельщинські вісті». Він уже набув популярності, і коло його відвідувачів із кожним днем збільшується.

Тож із нового року ми запроваджуємо нову платну послугу – публікацію вашої реклами й оголошень на нашому сайті. Так їх бачитимуть набагато більше потенційних продавців, покупців чи споживачів. Ціна розміщення на сайті оголошення – 10 гривень/місяць. Умови прийому й оплати оголошень – такі ж, як і для друку на сторінках газети.

Редакція

СВЯТА

ВШАНУВАЛИ ПРЕДСТАВНИЦЬ ПРЯКРАСНОЇ ПОЛОВИНИ

7 березня в Козельщинському районному Будинку культури відбулися урочистості з нагоди Міжнародного дня прав жінок і миру. Присутніх у залі, а в їх особі — усіх представниць прекрасної половини людства вітали голова районної ради Юрій Марченко, голова Президії районної ради ветеранів війни та праці Віктор Бурмус, учень Козельщинського НВК Тарік Равашдех.

За сумлінну працю, високий професіоналізм грамотами районної державної адміністрації та районної ради було відзначено Надію Андрейко – лікарка-інфекціоніста

Козельщинської центральної районної лікарні; Ліну Білоусько – оператора комп'ютерного набору Козельщинської філії ПАТ «Полтаваобленерго»; Станіславу Губаренко –

завідувачку лабораторії елеватора № 1 ТОВ «АФ «Добробут»; Любов Кушко – Пашківського сільського голову; Марію Моргун – соціального робітника територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) районної державної адміністрації; Тетяну Смерчинську – заступника директора з навчально-виховної роботи Солоничької ЗОШ І-ІІІ ст.; Наталію Торську – медичну сестру Говтвянської амбулаторії загальної практики – сімейної медицини; Ірину Троцьку – бухгалтера селянсько-фермерського господарства «Лаванда»; Зінатбі Раджабову – прибиральницю районного Будинку культури.

З нагоди жіночого свята працівники РБК разом з учасниками художньої самодіяльності підготували, як завжди, чудовий концерт.

Наш кор.

НОВИНИ ПОЛТАВЩИНИ

На 8 березня полтавки зі своїми дітьми розмалювали бруківку у центрі міста

До 8 березня полтавки, активістки Євромайдану, провели антивоєнну акцію «Жінки і діти за мир» у центрі міста.

Гаслом акції стало «Скажемо Ні війні». За даними організаторів, акція зібрала біля Монументу слави близько 100 учасників. Полтавки зі своїми дітьми, а дехто — і зі своїми чоловіками, малювали на бруківці крейдою антивоєнні гасла, сонечка, хмари та інші малюнки. Також на найближчих деревах розвішували агітаційні плакати та банери. Під кінець акції у небо полетіли сині та жовті кульки, надуті гелієм.

— Зараз важкий час, над Україною зависла загроза війни. Ми прийшли підтримати всеукраїнську програму «Україна єдина — Єдина страна». Сьогодні ми будемо малювати на бруківці і запускати кульки у небо — щоб там також знали, що ми не хочемо війни. Мабуть, найкращим подарунком на 8 березня для всіх жінок України стане недопущення війни, — розповіла учасниця акції Алла Силка.

Вогнеборці врятували приблизно 4 га соснового лісу

Протягом доби 11 березня вогнеборці Полтавщини 16 разів ліквідували пожежі, які виникали на відкритій території. Завдяки оперативним та злагодженим діям співробітників Служби порятунку «101» було врятовано близько 4 га соснового лісу.

Як повідомили у прес-службі ДСНС України у Полтавській області, перший виклик до рятувальників надійшов о 11:15 про те, що у с.Пологий Низ Новосанжарського району на відкритій території виникло загоряння сухої трави. Пожежу було локалізовано об 14:30, а ліквідовано о 14:45. Вогнем знищено суху траву на території близько 2,5 га. В гасінні приймали участь чергове відділення 2-го державного пожежно-рятувального посту та 2 одиниці пристосованої техніки Новосанжарського лісництва.

Наймасштабнішими за день стали пожежі у с.Кияшках Кременчуцького району та у с.Абазівці Полтавського району. Так, у с.Кияшках о 15:45 виникла пожежа на відкритій території. Пожежу було локалізовано об 16:30, а ліквідовано о 18:00. Вогнем знищено суху траву на площі близько 3 га. В гасінні приймало участь чергове відділення 17-ї державної пожежно-рятувальної частини. О 19:10 у с.Абазівці виникла пожежа на відкритій території. Пожежу було локалізовано об 20:40, а ліквідовано о 21:10. Вогнем знищено суху траву на площі близько 3 га. За попередніми даними, причиною пожежі стало необережне поводження з вогнем невідомої особи.

ДСНС у Полтавській області закликає дотримуватись правил безпечного користування вогнем.

Богдан АНДРЕЄВ, «Полтавщина»

805 —

саме стільки жителів Козельщинської селищної ради висловилося за те, щоб залишити у Козельщині пам'ятник Леніну.

Нагадаємо, на засіданні 27 сесії селищної ради Віскликання, яке відбулося 25 лютого 2014 року, було прийнято рішення провести соціопитування населення щодо подальшої долі пам'ятника Леніну в Козельщині. Із 920 опитаних жителів селищної ради, 805 висловили думку про те, щоб не чіпати його, 105 — підтримали ідею демонтажу, 10 — утрималися.

Як повідомимо Козельщинській селищній голові Дмитро Піщаний, до селищної ради по телефону звернулись жителі Новогалещинської селищної та Лутовинівської сільської рад, а також голова спілки ветеранів Оленівської сільської ради Григорій Денисович Бардаков. Спільна думка всіх, хто звернувся, — залишити пам'ятник Леніну як символ історії.

ЦИФРА ТИЖНЯ

ВИСЛІВ ТИЖНЯ

Доборолась Україна до самого краю. Гірше ляха свої діти її розпинають... (Т.Г.Шевченко).

АНЕКДОТ ТИЖНЯ

Плакати, який повинен висіти над входом у кожен медичний заклад: «МОЗ попереджає: лікування небезпечне для вашого гаманця!».

ДЛЯ ЗВЕРНЕНЬ ГРОМАДЯН

Проведення «гарячих» телефонних ліній за участю керівництва районної ради у березні 2014 року			
ПІБ	Посада	Дата та час	Телефон
Марченко Юрій Борисович	Голова районної ради	18 березня 15.00-16.00	3-12-83
Перепелиця Олександр Олексійович	Заст. голови районної ради	20 березня 14.00-15.00	3-12-09
Візитні прийоми громадян керівництвом районної ради у березні			
ПІБ	Посада	Місце проведення	Дата та час
Марченко Юрій Борисович	Голова районної ради	Бреусівська сільська рада	27 березня 14.00-16.00
Перепелиця Олександр Олексійович	Заст. голови районної ради	Оленівська сільська рада	24 березня 14.00-16.00
Особистий прийом громадян керівництвом районної ради у березні			
ПІБ	Посада	Місце проведення	Дата та час
Марченко Юрій Борисович	Голова районної ради	районна рада	Вівторок 09.00-12.00
Перепелиця Олександр Олексійович	Заст. голови районної ради	районна рада	Середа 09.00-12.00

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Видача паспорта громадянина України особам, які досягли 16-річного віку

Підстави для отримання послуги — досягнення 16-річного віку. Громадяни, які досягли 16-річного віку та отримують паспорт громадянина України вперше, звільняються від сплати державного мита.

Необхідні документи — заява про видачу паспорта (подається особисто);

- свідоцтво про народження;
- дві фотокартки розміром 3,5 см x 4,5 см (фотокартки, що подаються для оформлення паспорта, мають бути зроблені з одного негатива, із зображенням обличчя виключно анфас, без головного убору, виготовленими на тонкому білому або кольоровому фотопапері без кутика; для громадян, які постійно носять окуляри, обов'язкове фотографування в окулярах).

Термін розгляду заяви — 1 місяць із дня подачі заяви.

Строк звернення до територіального підрозділу ДМС України — протягом місяця з дня досягнення 16 років потрібно звернутися до Козельщинського районного сектору УДМС України в Полтавській області за місцем проживання.

Відповідальність за порушення міграційного законодавства України — стаття 197 Кодексу України «Про адміністративні правопорушення».

Тел. для довідок: (0532) 50-02-02 — УДМС України в Полтавській області; 3-11-99 — Козельщинський районний сектор УДМС України в Полтавській області.

Відтепер місце проживання новонароджених батьки реєструватимуть в органах соцзахисту

Відтепер батькам не потрібно окремо реєструвати місце проживання новонароджених дітей. Дані про місце проживання дитини для реєстрації міграційної служби надає орган соціального захисту, у якому оформлюється відповідна соціальна допомога.

Спрощення процедури реєстрації місця проживання дитини передбачено наказом МВС України від 21.01.2014 №43, який набрав чинності цими днями. Відповідно до наказу, органи соціального захисту надають підрозділам міграційної служби дані про місце проживання, які зазначив законний представник новонародженої дитини у заяві про призначення допомоги при народженні дитини.

Слід зазначити, що раніше реєстрація місця проживання дитини була обов'язковою умовою при зверненні до органів соцзахисту, отже нововведення зекономить батькам час на відвідування підрозділу міграційної служби для здійснення такої реєстрації та отримання довідки.

У разі, якщо батьки дитини проживають за різними адресами, при зверненні до органів соцзахисту необхідно буде окремо зазначити, що місце проживання дитини погоджено кожним із батьків.

Якщо під час опрацювання даних міграційною службою буде встановлено, що місце проживання одного з батьків дитини або її законного представника не зареєстровано або в реєстрації місця проживання дитини відмовлено, про це негайно буде повідомлено орган соціального захисту населення.

О. НЕСТЕРЕНКО,
завідувач Козельщинського РС УДМС
України в Полтавській області

Нацдержслужба України поінформувала про стан виконання Державної цільової програми розвитку держслужби

Нацдержслужба України поінформувала щодо результатів виконання у 2013 році заходів, спрямованих на виконання Державної цільової програми розвитку держслужби на період до 2016 року, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13 травня 2013 року № 350.

Основні завдання Державної цільової програми розвитку держслужби: удосконалення організаційних засад державної служби з урахуванням компетентнісного підходу, передбаченого новою редакцією Закону України «Про державну службу»; впровадження нової системи управління людськими ресурсами на державній службі в середньостроковій перспективі; формування висококваліфікованого кадрового складу державної служби.

У рамках реалізації Програми було проведено аналіз профілів професійної компетентності посад державної служби кадрових служб та структурних підрозділів з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. Нацдержслужба

України запровадила єдині підходи та критерії до порядку проведення моніторингу кількості та аналізу якості розроблених профілів професійної компетентності посад. Наказом Нацдержслужби України від 31 грудня 2013 року № 246 затверджено «Рекомендовані вимоги до рівня професійної компетентності осіб, які претендують на зайняття посад державної служби груп II, III, IV і V у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим та їх апараті».

Для роз'яснення новачій щодо управління людськими ресурсами на державній службі було проведено 12 семінарів та тренінгів, у яких взяли участь 754 керівники та працівники кадрових служб органів державної влади. Управління державної служби Головодержслужби провело 1390 навчальних заходів для працівників місцевих державних органів. Наказом Нацдержслужби України від

25 грудня 2013 року № 236 затверджено «Методичні рекомендації щодо формування корпоративної культури у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим та їх апараті». Метою наказу є забезпечення у державних органах високої результативності діяльності за рахунок підвищення ефективності управління людськими ресурсами на засадах прозорості, відкритості та демократичності, дотримання морально-етичних норм поведінки державних службовців, що відповідно сприятиме підвищенню довіри громадян до державних інституцій, удосконаленню управлінської здатності держави.

Заходи, визначені Програмою на 2013 рік, виконано у повному обсязі. Програма відповідає пріоритетам реформування державної служби та державної кадрової політики у сфері державної служби і сприяє створенню ефективної системи управління людськими ресурсами на державній службі.

Прес-служба
Нацдержслужби України

АКТУАЛЬНО

ПСИХОЛОГО-МЕДИКО-ПЕДАГОГІЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ — навіщо вона потрібна у районі

Можливо, більшість із вас уперше чує про консультацію. Ті ж, хто співпрацював з її спеціалістами, отримав позитивні враження.

ПМПК (як ми її між собою називаємо) функціонує при відділі освіти, с/м і та молоді райдержадміністрації не один рік. До її складу входять психологи, логопеди та лікарі. Зазвичай за допомогою до нас звертаються батьки, які виховують дітей, нездатних повноцінно засвоювати навчальну програму, — для них підбираємо індивідуальну програму, організуємо інклюзивні класи, направляємо на навчання у спеціальні заклади. Почувши від учителів, «рекомендуємо обстежитися у спеціалістів ПМПК», батьки думають, що їх примусять віддати дитину чи просто відберуть.

Задля подолання подібних помилок суджень, повідомляємо, що:

- ПМПК, передусім, — консультація, спеціалісти якої не примушують, а лише радять, як можна вчинити в даному випадку;
- висновок районної ПМПК має рекомендаційний характер, та не є обов'язковим для виконання;
- на обстеження можуть бути направлені діти, які мають порушення поведінки та труднощі у засвоєнні нової інформації, як дошкільного, так і шкільного віку;
- під час бесіди батьки отримують чітке роз'яснення можливих шляхів вирішення проблеми.

Отримати консультацію спеціалістів можна не лише на засіданнях ПМПК, а й протягом їх робочого часу.

Звернутися за допомогою ви можете за адресою: смт Козельщина, вул. Леніна, 5, III поверх, кабінет 301.

О. ОХРИМЕНКО,
завідувач районної ПМПК

СВІТ НЕ БЕЗ ДОБРИХ ЛЮДЕЙ

Дякуємо нашим благодійникам

Відродно, що у нинішній непростий час у Козельщинському районі є люди, які допомагають центральній районній лікарні у питанні харчування хворих. За рахунок ТОВ «Агрофірма «Добробут»» напередодні Міжнародного дня прав жінок і миру 8 Березня для терапевтичного відділення ЦРЛ було придбано 28 подушок та 28 ковдр. Агрофірма також придбала продукти для харчування хворих, які перебувають на лікуванні в центральній районній лікарні (15 мішків цукру та 500 кг круп).

Медпрацівники Козельщинської центральної районної лікарні висловлюють подяку генеральному директору ТОВ «Агрофірма «Добробут»» Олександру Андрійовичу Коваленку за надану благодійну допомогу.

ГРАФІК

припинення електропостачання у зв'язку із запланованими ремонтними роботами у квітні 2014 р.

27.03.2014 — смт Козельщина, с. Оленівка (частково), с. Бригадирівка, с. Куликівка, с. Черноглазівка
28.03.2014 — с. Винники, с. Андрійки, с. Підгорівка
31.03.2014 — с. Рибалки, с. Андрійки, с. Чапаєвка
01.04.2014 — с. Мар'янівка, с. Андрійки, с. Бреусівка
02.04.2014 — с. Вишняки, с. Андрійки, с. Михайлики
03.04.2014 — с. Підгорівка, с. Пригарівка, с. Солониця
04.04.2014 — с. Улинівка, с. Солониця
07.04.2014 — с. Сушки, с. Солониця
08.04.2014 — с. Підгорівка, с. Солониця, смт Н.Галещина (частково), с. Чапаєвка

09.04.2014 — с. Писки, с. Новоселівка, с. Жовтине
11.04.2014 — с. Андрійки, с. Чапаєвка
14.04.2014 — с. Михайлики, с. Рибалки, с. Андрійки
15.04.2014 — с. Задовга, с. Андрійки, с. Улинівка
16.04.2014 — с. Буняківка, с. Задовга, с. Миргородщина
17.04.2014 — с. Задовга, с. Буняківка, с. Миргородщина
18.04.2014 — с. Задовга, с. Миргородщина
22.04.2014 — с. Рибалки, с. Андрійки, с. Винники
23.04.2014 — с. Винники, с. Рибалки
24.04.2014 — с. Улинівка
25.04.2014 — с. Улинівка

ПОДАТКОВІ НОВИНИ

Візьміть до уваги:

1. З 1 березня 2014 року податкову накладку потрібно складати за новою формою, яка затверджена наказом №10 Міністерства доходів і зборів України від 14 січня цього року.

2. 7 лютого 2014 року набрав чинності наказ Міністерства доходів і зборів України від №856, яким затверджено нову форму квитанції про прийняття податків та зборів.

Зазначена квитанція використовується для сплати податків і зборів через каси сільських (або селищних) рад мешканцями сільської місцевості.

Тепер при сплаті податків і зборів, у тому числі й плати за землю, видаються квитанції встановленого зразка.

Форма квитанції розміщена на веб-порталі Міністерства доходів і зборів у розділі «Податкове законодавство».

3. 21 лютого 2014-го набрав чинності наказ Міністерства доходів і зборів України №32, яким затверджено форму Довідки про наявність у фізичної особи земельних ділянок та Порядок її видачі (форма № 3ДФ).

Така Довідка дає можливість платнику податку на доходи фізичних осіб не включати доходи від продажу власної сільськогосподарської продукції до загального місячного (річного) доходу, що оподатковується.

Ця довідка видається безоплатно, строком на 5 років. Її видає сільська, селищна або міська рада за місцем податкової адреси (місцем проживання) платника податку. Зазначений документ видається протягом 5 робочих днів з дня отримання відповідною радою письмової заяви про видачу довідки.

СПРОЩЕНА СИСТЕМА

До уваги платників, які бажають перейти на спрощену систему оподаткування! Наразі триває подання заяв про оголошення такого рішення.

За вибором платника податків заява про обрання або перехід на спрощену систему оподаткування подається в один з таких способів:

- особисто або уповноваженою на це особою;
- надсилається поштою з повідомленням про вручення та з описом вкладення;
- засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб;
- або ж державному реєстратору як додаток до реєстраційної картки, що подається для проведення державної реєстрації юридичної особи або фізичної особи-підприємця (з урахуванням вимог п. 291.5 ст. 291 Податкового кодексу України).

Тож суб'єктам господарювання, які планують з 1 квітня поточного року перейти на спрощену систему оподаткування, необхідно подати заяву не пізніше 14 березня.

НЕРУХОМЕ МАЙНО

Козельщинське відділення Кременчуцької ОДПІ нагадує, що податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, не сплачують власники

квартир, якщо їх загальна житлова площа не перевищує 120 кв. м. Для власників будинків «пільгова площа» визначена у розмірі 250 кв. м. А якщо у громадянина у власності є і квартири, і будинки, сумарною житловою площею до 370 кв. м, він також не сплачуватиме податок на нерухомість.

У випадку, якщо площа нерухомості перевищуватиме зазначені пільгові метри, то платити податок доведеться лише за ті квадрати, які перевищують визначений розмір.

Однак, якщо об'єкти оподаткування використовуються власниками для одержання доходів, тобто надаються в оренду, лізинг або використовуються у підприємницькій діяльності, пільга на них не діє.

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ 3/П

Протягом 2014 року члени комісії по легалізації виплати заробітної плати та зайнятості населення смт Козельщини за участю працівників Козельщинського відділення Кременчуцької ОДПІ провели 1 спільний рейд, у результаті якого виявлено 1 неоформленого найманого працівника, оформлено трудові відносини та укладено трудовий договір з 1 найманим працівником, сплачено податку на доходи фізичних осіб у сумі 0,2 тис. грн., єдиного соціального внеску 0,5 тис. грн.

Інформаційно-комунікаційний відділ
Кременчуцької ОДПІ ГУ Міндоходів
у Полтавській області

Родовід

Малюнок Сєргія ЛОБАЧА

Пригарівка у давнину.

Рідний усім нам Козельщинський край — чудовий куточок Полтавщини й України, край чорноземів, лук і лісів Припсілля, у якому давні-давні оселилася людина. Землі Козельщинського краю, які були власністю великого землевласника Родзянки, надавалися і Остроградським — Козельським — Пригарам, які були у родинних зв'язках, бо тримали онуку Остроградських — Катерину Петрівну Свічку за невістку.

Заселені землі краю мали свої назви, тобто свої місцеві імена — топоніми (грец. τόπος — місце і грец. όνομα — назва). Топоніміка — це галузь знань, що всебічно вивчає географічні назви — їх походження, смислове значення, зміни у написанні, вимову. Вона є міжгалузєвою і базується на знаннях дітей із філології, історії, географії. А середньостатистичний школяр повинен по закінченні школи володіти такою ключовою інформацією, поняттями. Усі топоніми поділяють на:

- хороніми — назви будь-яких територій (областей, районів);
- ойконіми (від грец. οίκος — житло) — назви населених місць;
- астіоніми (від грец. άστυ — місто) — назви міст;
- урбаноніми (від лат. urbanus — міський) — назви внутрішньоміських об'єктів;

- годоніми (від грец. όδος — шлях, дорога, вулиця, русло) — назви вулиць;
- агороніми (від грец. άγορά — площа) — назви площ;

- гідроніми (від грец. ύδωρ — вода) — назви водних об'єктів;
- пелагоніми — назви морів;
- лімніоніми — назви озер;
- потамоніми — назви річок;
- гелоніми — назви боліт;
- дрімоніми (від грец. δέντρο — дерево) — назви лісів;

- ороніми (від грец. όρος — гора) — назви гір;
- дромоніми (від грец. δρόμος — біг, рух, шлях) — назви шляхів сполучення;
- геоніми — назви доріг, проїздів;

- макротопоніми (від грец. μακρός — великий) — назви великих незаселених об'єктів;
- мікротопоніми (від грец. μικρός — малий) — назви невеликих незаселених об'єктів;

- антропотопоніми (від грец. άνθρωπος — людина) — назви географічних об'єктів, утворених від власного імені людини.

Роль топоніміки у вивченні географії досить значна, оскільки поява кожного топоніма пов'язана з історією, ландшафтознавством, народознавством. Тому важливо встановити зв'язок топоніма з конкретними історичними подіями, людиною, етнічною групою, особливостями природи, фізико-географічними умовами, які стали причиною його появи. Це розширить знання дітей.

Події сучасного життя тісно пов'язані з великою кількістю старих і нових географічних назв, які потрібно усвідомити. Навіть щоб дивитися телепередачі,

«МАЛО ЛЮБИТИ РІДНИЙ КРАЙ — ЙОГО ТРЕБА ЩЕ І ЗНАТИ» —

Так говорив поет-громадянин М.Т.Рильський про краєзнавців-любителів, які глибоко і зацікавлено досліджують свій край. Академік Д.С.Ліхачов говорив: «Виховання любові до рідного краю, до рідної культури, до рідного села чи міста, до рідної мови — справа першочергова». І доводити це немає необхідності. Але як виховати цю любов? Вона починається з малого — з любові до своєї сім'ї, до своєї домівки, до своєї школи. Поступово, розширюючись, ця любов до рідного переходить у любов до своєї країни, її минулого і сучасного, а згодом — і до всього людства.

читати газети, треба мати широкий географічний кругозір, непогано знати географічну карту і термінологію, а значить, мати уявлення про топоніміку.

Особливо важливо знати походження назв великих географічних об'єктів та їх малих частин, зокрема їх різновидів — годонімів. Село Пригарівка (Гастрівка, Міняйлівка) — населений пункт, розташований на горбистій частині Придніпровської низовини, на вододолі річок Псла та Ворскли. У даний час село займає площу 287 гектарів, у ньому станом на 01.03.2014 р. налічується 177 дворів, 342 жителі — 163 чоловіків та 179 жінок. Заселені території села відобразили географічні та прізвиськові назви. У ньому є 6 вулиць загальною протяжністю 15 км, у тому числі з твердим покриттям — 4, які складають 11 км.

Вулиці мають назви, а будинки — номери. Та місцеві мешканці використовують іще й старі назви, які колись були дані частинам села і збереглися донині. Найвищою і захищеною частиною села був Центр,

де розташувалися природний гай і луки. Тут робив забудову пан, згодом були збудовані церква, школа, шинок. Розселення селян відбувалося і на околицях виділених від Центру поселення земель. Група поселень на підвищеній частині Пригарівки називалася «Гора», а в улоговині — «Тарапунька», протилежній до них — «Занасип» і «Кугутівка».

На перший погляд, може здатися, що немає нічого цікавого у назві невеликого об'єкта. Але ж цей топонімічний об'єкт знаходиться поруч, він близький і знайомий, про нього розповідають рідні, сусіди, місцеві старожили. Кожен топонім дає багато цікавого для тих, хто захоплюється історією рідного краю. І не завжди простота пояснення назви виявляється легкою справою. Часто буває замало бесід, переказів старожилів, і тоді доводиться працювати з різними історичними джерелами.

Про що ж розповідають пригарівські годоніми? Новітнє найменування вулиці у Пригарівці відбулося після 27 березня 1987 року. «Гора», а нині вулиця Перемоги (Леніна) — центральна. Це підвищена частина села, бо був і є «низ», який забудовувався згодом до «Центру». Забудові в ті часи заважали водні потоки з талого снігу та затяжних зливових опадів, що і дає пізніше цьому протоку води назву «Тарапунька» (швидка) і протилежну «Занасип» (загачений, відсипаний).

Що ж таке «Тарапунька», а нині вулиця Шевченка? «Тарапунька» — улоговина, якою з гори стікала вода, бо в тюркомовних народів слово «кара» — чорний, а «пулея» — рукав від болота, якийсь струмочок. Назва походить від заростей великої

верби каратал, серед яких течуть невеличкі річечки. «Каратунька» — у значенні «маленька» (від слов'янського кореня «торопитися», спішити) — оскільки в такій річечки-струмка швидка течія. А ще одна версія: серед жителів цієї місцевості був швидкий чоловік на прізвище Ноженко, надто бідовий, та ще й низького, «коротенького» зросту.

У період паводків вода заповнювала низ села. Щоб захистити свої земельні наділи від затоплення, люди обкопували

ся від великого козацького хутора Штефанів (Степанівки), забудована і з'єднана асфальткою з селами Ольгівкою та Пашківкою. Про назву нагадують лише прізвища місцевих жителів — Штефан (Степан, Стефан, Іштван) — це ім'я різні народи вимовляють по-своєму.

Свої місцеві назви мають і вулиці Нова та Першотравнева.

Як бачимо, топоніми розповідають про особливості рельєфу (Гора, Низ, Занасип (гребля)), водних об'єктів («Тарапунька» — струмок), про місцеві випадки, курйози («Кугутівка» (когут), «Тарапунька» (швидкий), «Сахалін» (віддалений)). Тож можна стверджувати, що назви увібрали в себе особливості слов'янської і тюркської мов, бо саме серед найпоширеніших прізвищ тутешніх жителів є Гасан (від тюркського «хасан»).

Топоніми слід не тільки вивчати, їх треба берегти й пам'ятати, адже жоден об'єкт не отримує свою назву просто так, без причини. Той, хто любить рідну землю, хоче більше знати про історичне минуле свого народу, дбайливо ставиться і до природних об'єктів, буде постійно поповнювати банк даних назв, творити власну історію.

Випускник нашої школи, уродженець с.Панасівки, поет Федір Петрович Панасенко пишається своїм походженням, багатством топонімів рідної місцевості, які треба знати і берегти. Він описав наше село у вірші «Моя Пригарівка»:

Мое село довічно рідне
В окрасі квітів і садів,
Під синім небом України,
В обіймах золотих ланів.
Твої ранкові ясні зорі,
На лузі — росяна трава...
Мене ти вчили і ростило,
В боргу перед тобою я.

Підготував Іван ДАШІВЕЦЬ,
учитель географії Пригарівської
ЗОШ І-ІІІ ступенів

Фото Івана КРАВЧЕНКА

НОВИНИ ПОЛТАВЩИНИ

В ОБЛАСНОМУ
ЦЕНТРІ ВІДЗНАЧИЛИ
200-РІЧЧЯ КОБЗАРЯ

7 березня, напередодні 200-річчя Тараса Шевченка, полтавці вшанували визначну дату покладанням квітів до пам'ятника Великому Кобзарю.

Під час урочистостей цитувалися твори Шевченка та лунали пісні про нього.

Пенсіонерка Тетяна пригадала, як відзначали Шевченкові березини в її дитинстві:

— Шевченка завжди поважали і шанували. Раніше часто читала «Кобзар» — і «Катерину», і решту творів. Улюблений вірш — «За Україну», на жаль, вже не пригадаю його.

Жанетта Кононівна виокремила улюблені твори Шевченка не змогла, говорить, що любить дуже багато:

— Його творчість, це не лише літературні твори, Шевченко був великим художником. В Радянські часи про нього, як про художника, ми взагалі не знали. Вивчали його твори, які були направлені на повалення самодержавства, більш національні мотиви яскраво не вивчалися.

Студентки-першокурсниці Полтавського національного педагогічного університету змогли назвати низку творчих доробків Шевченка, а Аліна прочитала вірш «Садок вишневий біля хати».

Секретар Полтавської єпархії УПЦ, протоієрей Михайл розповів про духовний зміст, який несуть нам твори Шевченка:

— Твори Шевченка завжди були пов'язані з боєм народу, з переживанням народу того часу. І чим більше він переживав, тим більше переживав люд і церква. Не дарма Шевченка називають українським пророком. Багато його творів, які він писав у XIX столітті, були актуальними і в XX, і зараз актуальні. Не поважати цю постать, означає не бути українцем. Я народився в селі, моя мати була простою жінкою, часто ходила на ланку в радянські часи. Мені часто пригадується, коли думаю про неї, слова одного з його віршів: «Пішла в снопи, пошкандибала. Івана сина годувати».

Після покладання квітів, очільник міста Олександр Мамай поспілкувався із журналістами:

— Дай, Боже, всім нам бути такими патріотами, яким був у свій час Тарас Григорович Шевченко. У ці скрутні часи ми маємо об'єднатися навколо конституції, навколо прапора, навколо гімну нашої країни, тільки в об'єднанні ми нація, — зазначив Олександр Мамай. — Я Тараса Шевченка знаю, можливо, 10, 20 чи 30 поем на пам'ять, зазначив Олександр Мамай.

А прочитував мер один із найулюбленіших своїх віршів Кобзаря — «Мені тринадцятий минало».

В ПОЛТАВІ ВЛАШТУВАЛИ
ВУЛИЧНИЙ МУЗЕЙ
«ШЕВЧЕНКО ЖИВИЙ»

З нагоди 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка по вулиці Жовневій, поруч із «Злато місто» 9 березня працював вуличний музей «Шевченко живий». Музей складався із 20 копій картин. Про життя та творчість українського митця розповів Ярослав Томенко, студент ПНПУ. Дану акцію організував рух «ЗЛАМ стереотипів».

— Шевченко зробив для України набагато більше ніж Грушевський, Винниченко і Петлюра. Він пробудив національну ідею, яка живе до сьогоднішнього дня. Для мене Шевченко живий до сьогодні в серці. Наша концепція — це нести слово Кобзаря для тих людей, які не знають хто він такий, саме через його картини, адже мало хто знає про нього, як про живописця. Концепцію вуличних музеїв ми будемо поширювати і на інші області, багато хто про них запитував. Наступного року плануємо зробити щось масштабніше, — сказав лідер руху «ЗЛАМ стереотипів» Олександр Коба.

Вуличний музей тривав до 17:00 години. Ознайомитися з художньою творчістю Шевченка постійно підходили перехожі різного віку.

— Я повністю підтримую таку акцію. Раніше такого не бачила, дуже цікаво хлопець розповідає і про картини, і про життя Шевченка, — поділилася враженнями полтавка Інна.

Ілона ЧОРНОГОР, «Полтавщина»

ЄДИНАМОСЯ, БРАТАЙМОСЯ,
ВКРАЇНУ ЛЮБИМО!

З нагоди 200-річчя Велико-го Кобзаря — Т.Г.Шевченка у Бреусівській сільській бібліотеці відбулося літературне свято для учнів молодших класів «Шанує Тараса велика родина».

Діти, що завітали до бібліотеки разом з учителькою молодших класів Бреусівської ЗОШ I-III ступенів Л.А.Довгань, ознайомилися з життєвим і творчим шляхом великого українського поета, зокрема дізналися, яким було дитинство Тараса у селі Моринцях на Черкащині; зрозуміли, як він любив Україну. Про все це Шевченко писав у своїх поезіях, які того дня звучали у стінах бібліотеки. Вірші Кобзаря декламували Назар Павлюк, Ліза Телятник, Оксана та Вікторія Старостенко, Владислав Литвин, Владислав Яровий, Вікторія Бондаренко, Даша Павлюк.

Усім присутнім дуже сподобалася сценка «Мама і Тарас», а також інсценізація вірша Т.Г.Шевченка «Мені тринадцятий минало», підготовлені школярами Вікторією Шарою, Тетяною Чепурою та Марком Головком під керівництвом педагога-організатора С.В.Шарої.

Коротку довідку про перебування

Т.Г.Шевченка на Полтавщині надала шкільний бібліотекар С.В.Блощинська. До цієї визначної дати також була організована виставка робіт

декоративно-прикладного мистецтва, які надали місцеві самодіяльні майстри. Вишиті портрети Т.Г.Шевченка, рушники, серветки, картини при-

ПРИПАЛИ ДУШЕЮ ДО ШЕВЧЕНКОВИХ ДЖЕРЕЛ

Навесні оживають, наповнюються новою силою джерела. І знову в ці березневі дні забуваю, задзвеніло життєдайне джерело Кобзарєвої поезії.

Шевченкове джерело... З дитинства припадає до нього спраглою душею не одне покоління. Два століття муза геніального поета, немов берегиня, — з народом.

Цієї весни, коли весь світ відзначає 200-літній ювілей Т.Г.Шевченка, до його вічно живого слова прилучилися і бібліотеки Нової Галещини. Разом із учнями Новогалещинської ЗОШ I-III ступенів вони провели низку масових заходів, організували цикл книжково-лістованих виставок: «Твоє, Кобзарю, слово не вмере, не загине», «Т.Г.Шевченко — геній і пророк», «Земний уклін тобі, Кобзарю наш».

Перебуванню на нашій полтавській землі був присвячений масовий захід «Полтавські дороги Кобзаря», проведений із учнями 5-6 класів.

Учителька української мови та літератури Л.І.Ігнатенко разом зі школярами провела презентацію життя і творчості Кобзаря. Діти побували у літературно-краєзнавчій подорожі «Полтавськими шляхами Великого Кобзаря», показали добрі знання, відповідаючи на запитання вікторини «Шевченко і Полтавщина», здійснили літературний «диліжанс» «Мій улюблений вірш Кобзаря», змагалися у конкурсі на кращого читця. Переможцем став п'ятикласник Руслан Жемчужний. Саме його слухали з особливим захопленням і подарували йому найгучніші оплески. Шевченкове свято вдалося. Невгамовна енергія поета і сьогодні підкорює юні серця.

В.БЕЗУГЛА, С.БУТЕНКО,
бібліотекарі, смт Нова Галещина

Тарас і Україна

Тарасе, ти син великої країни,
Твоє ім'я несемо крізь віки.
Ти — оберіг для кожної родини,
Про тебе пам'ять не зітруть роки.

Всі двісті років, як одну родину,
Минувши роки лихоліть,
Ти захищаєш нашу Україну,
Що перед вибором стоїть.

Твій Канів зберігає пам'ять,
Твою могилу та твоє ім'я.
України славу звеличає
Та світлу віру у серця вселяє.

Твій ювілей — це спів родини,
Це завтра вільної країни,
Це ніжний цвіт червоної калени,
Це свято в серці України.

Леонтій МАРЧЕНКО

